

Paper presented at

**“2007 Southern Thailand English Language Teaching/
Cultural Change Conference”**

Held at J.B. Hotel, Hatyai

29-30 January 2007

กระบวนการทันสมัยกับการปรับตัวในการดำรงชีพในชุมชนชนบท

Modernization and Livelihood Adaptation in Rural Communities

อาแว มะแส¹ ปัญญา สมบูรณ์สุข² มาลี สบายยิ่ง³

Abstract

Thailand's development following modernisation model has brought about rapid and extensive changes not only in urban areas but also extended to rural areas. In the last 2-3 decades households in rural communities have adapted their consumption styles and values of living by increasing their material needs and aspirations, especially with respect to convenience goods, having better job and better education. The growth of industrial and service sectors has attracted rural labours to be more inclined towards occupations with monetary return. This led their dependence on the agricultural sector for their livelihood to continually diminish. Results of our investigation in two rural communities located at different distances from Hat Yai revealed that the majority households no longer depend on full-time farming. Livelihood necessities following rapid changes have led them to increase their needs for monetary income in order to fulfil their increasing needs and aspirations. In response to this, rural households had to adapt their livelihood strategies towards pluriactivity and diversification of activities. Young generations showed their increasing preference to work in industrial and service sectors. However, the difference in resource profiles among households with different socio-economic status made poor households to be less advantaged as compared to medium and well-off households. This means that members of poor households had to struggle more and faces greater difficulties to achieve wellbeing.

บทคัดย่อ

การดำเนินการพัฒนาของประเทศ ได้ดำเนินการตามกระบวนการทันสมัย ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ไม่จำกัดเฉพาะแต่ในชุมชนเมือง แต่ได้ขยายไปยังชุมชนชนบทด้วย ในช่วง 2-3 ทศวรรษที่ผ่านมา ครัวเรือนในชุมชนชนบทได้ปรับเปลี่ยนการบริโภคและ

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ ² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จ. สงขลา 90112

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จ. สงขลา 90112

ค่านิยม โดยมีความต้องการทางวัตถุ โดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น การมีงานทำที่ดีขึ้น และการศึกษาที่ดีขึ้น การพึ่งพาภาคการเกษตรเพื่อการดำรงชีพจึงค่อยๆ เลื่อมความนิยมลงไป ผลการศึกษาในสองชุมชนชนบทที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวนครหาดใหญ่เป็นระยะทางต่างกัน พบว่า ครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่ได้ทำฟาร์มแบบเต็มเวลา ความจำเป็นของการดำรงชีพตามยุคสมัยที่ต้องการตัวเงินมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาที่เพิ่มขึ้น ทำให้ต้องปรับยุทธวิธีการดำรงชีพโดยการทำหลายกิจกรรมพร้อมๆ กัน สมาชิกในครัวเรือนประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น โดยคนรุ่นหนุ่มสาวเข้าทำงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น แต่ความแตกต่างในสถานภาพทางทรัพยากรระหว่างครัวเรือนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน ทำให้ครัวเรือนที่ยากจนเสียเปรียบมากกว่าครัวเรือนที่มีฐานะปานกลางและค่อนข้างรวย สมาชิกในครัวเรือนที่ยากจนจึงต้องดิ้นรนด้วยความยากลำบากมากกว่า จึงทำให้บรรลุความอยู่ดีมีสุขได้ยากกว่า แม้ว่าจะสามารถอยู่รอดได้ก็ตาม